

Vetlanda

Riktlinjer för skyltning på Vetlanda Stadshus

Dokumenttyp:	Riktlinje
Beslutad av:	Miljö- och byggnämnden (2021-12-07 § 152)
Gäller för:	Miljö- och byggförvaltningen, verksamhetsutövare, fastighetsägare
Giltig fr.o.m.:	2021-12-09
Dokumentansvarig:	Miljö- och byggförvaltningen
Senast reviderad:	2021-12-09 (Miljö- och byggnämnden § 152)
Senast granskad:	2021-12-09

Innehållsförteckning

Inledning	2
Syfte	2
Historia	3
Utformning	4
Fönsterdekor	4
Flaggskyltning	4
Fasadflaggor på stång	4
Skylt ovan fönster- och entréparti	4
Markiser	4
Placering	5
Belysning	5
Samråd	6
Bygglov	6
Tillsyn	6

Inledning

Stadshuset är en viktig karaktärsbyggnad i staden och innehåller flera skyddsvärda miljöer, som sedan uppförandet kommit att forma stadens siluett och profil. Byggnaden besitter många kvalitéer och är mycket välbevarad både utvändigt och invändigt, så pass välbevarad att prövning för byggnads-minnesskydd för exteriören och delar av interiören föreslagits.

Byggnaden upptar ett helt kvarter och har formen av en avnupen triangel, förutom den höga delen som är åttkantig. Byggnaden består av gjutna betongelement med synlig sjösten i ytan. Elementen är vinklade utåt, vilket bidrar till byggnadens dynamik. Bottenplanet innehåller butiker, förutom huvudentrén till stadshuset, och i byggnadens kärna finns kommunfullmäktigesalen. Den är triangulär till sin grundform och bristen på dagsljus kompenseras av det prismetiskt formade taket och dess armaturer. Entréhallen är öppen i två våningsplan och får därmed även indirekt dagsljus ovanifrån genom det glasade fönsterpartiet i personalcafeterian på andra våningen.

Syfte

Syftet med riktlinjerna är att ge skyltningen av byggnaden en estetisk helhet, för att säkerställa att hänsyn tas till byggnadens karaktär. Riktlinjerna ligger till grund för planering och montering av skyltar på byggnaden. Dokumentet är framtaget för att vägleda verksamhetsutövare, bygglovshandläggare och fastighetsägare.

Foto: Vetlanda kommun

Historia

”Sexvåningars punkthus på Lindgrenska tomten löser Vetlandas stadshusfråga”, lyder rubriken i en artikel i Vetlanda-Posten från den 18 maj 1961. Det hade sedan länge stått klart att det befintliga stadshuset var för trångbott. Kommunens förvaltningar var uppdelade på åtta olika fastigheter, men nu skulle allt samlas under ett tak.

Byggnaden kom att ritas av arkitekt Bent Jørgen Jørgensen, en svensk-dansk arkitekt född 1915 i Holte, Danmark, död 1999 i Kronobergs län. Några fler verk i urvalen är bland annat EPA-varuhuset och Filadelfiakyrkan i Vetlanda, Värnamo stadshotell, Strandbaden i Falkenberg samt Lessebo Kyrka.

Skaparen av Vetlanda stadshus, arkitekten Bent Jørgen Jørgensen, på toppen av sitt verk. Från den här altanen har han en härlig utsikt över ett sådant Vetlanda.

Vetlandas omdiskuterade nya stadshus är nu färdigt i sin första etapp. Stålligt, eller hur...

Foto: Vetlanda-Posten, Bent Jørgen Jørgensen på toppen av sitt verk. Till höger syns första etappen färdig cirka 1968.

Utmärkte sig för sin tid

Det var av största vikt att tomten skulle bebyggas på ett tilltalande sätt, och för att få en kontrast ur stadsbilda- och torgrumssynpunkt ansågs det vara lämpligt med ett 6-vånings punkthus i hörnan mot Magasinsgatan och Lasarettsgatan, i övrigt 3 våningar i samma höjd som närliggande fastigheter.

Det tog tid innan Vetlandaborna accepterade byggnaden. Det är ett kommunalhus som inte följde det gängse mönstret för tiden, utan är ett individuellt präglat stadshus mitt i stadens centrum med en brutalistisk karaktär med sitt råa väggmaterial och odekorerade yta.

Foto: förlag E. Danielsson AB, Genevad

Foto: Vetlanda kommun

Utformning

Den övergripande bilden av skyltningen på byggnaden ska framstå som enhetlig och skyltarna ska anpassas till byggnadens karaktärsdrag.

Skyltning enligt nedan är de skylttyper som kan tillåtas på byggnaden.

Fönsterdekor

I första hand rekommenderas skyltning genom fönsterdekor. Fönsterdekor ska inte uppta mer än 15 % av fönsterytan. Fönsterdekor utformas med dämpade färger i samspel med byggnadens färgskala. Frostat glas kan i vissa enskilda fall tillåtas om det finns integritetsskäl, exempelvis i bankverksamhet.

Flaggskyltning

Flaggskyltning utformas i modern karaktär och raka linjer i enhetliga färger för alla verksamheter. Med flaggskyltar avses skyltar i metall som monteras i rät vinkel ut från fasad. Flaggskyltarna ska inte vara större än 0,4 m².

Fasadflaggor på stång

Flaggor i tyg på stång utformas enligt samma riktlinjer som flaggskyltning i metall, undantaget rät vinkel ut från fasad.

Skylt ovan fönster- och entréparti

Skylt ovan fönster- och entrépartier utformas med frilagda bokstäver i metall. Metalltyp som förespråkas är mässing. Logotyp och skylt kan variera från enkla tunna utskurna bokstäver till distanserade kraftfulla mer karaktärsstarka bokstäver.

Markiser

Markiser på byggnaden undviks. Vid uppförande av markiser ska dessa utformas enfärgade i dämpad mörkgrå kulör. Reklam utöver verksamhetens eget namn är inte tillåtet. Samråd ska ske i en tidig fas med miljö- och byggförvaltningen för att undvika missförstånd.

Fönsterdekor i dämpade färger.

Flaggskyltning monteras i rät vinkel ut från fasad.

Frilagda bokstäver i metall.

Placering

Föreslagna skylttyper utöver fönsterdekor rekommenderas för montage på fasad, antingen direkt mot fasaden eller med distans.

Skyltar ovan entré ska placeras inom ramen för det längsgående plåtbandet ovan skyltfönstren.

Montage

Fasadskylt ska monteras varsamt.

Flaggor i tyg på stång monteras på en lägsta höjd av 2,00 meter i underkant.

Fasta utskjutande skyltar monteras på höjd enligt samråd med tekniska kontoret och miljö- och byggförvaltningen.

Belysning

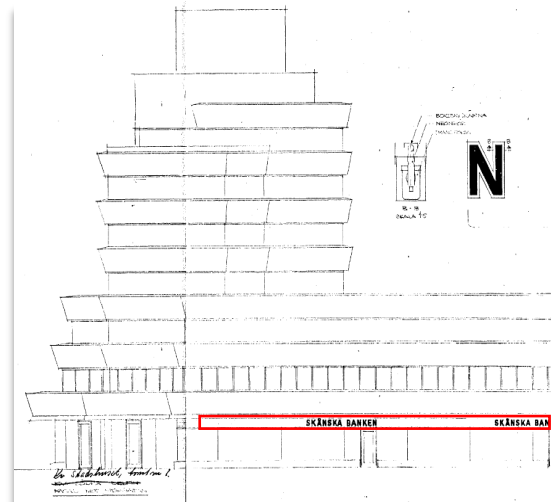
Frilagda bokstäver bör vara ljussatta med bakomliggande ljus. Djupare bokstäver kan ha inbyggd belysning. Belysning ska inte uppföras som vägglampor med armar. Flaggskyltning kan vara obelyst.

Belyst skylt

Frilagda bokstäver ges bakomliggande ljus, vilket förstärker formen när det är mörkt. En vacker effekt med mycket tydlig karaktär både dag och nattetid. Flaggskylt kan ges inbyggt eller ovanpåliggande ljus som täcks med böjd plåtlist.

Kabeldragning

Kabeldragning görs så kort som möjligt och kablarna ska ha samma färg som fasaden. Eldosor och brytare placeras dolt eller invändigt så att de inte stör.

Frilagda bokstäver ovan entré placeras på plåtbandet.

Belyst skylt med djupa kraftfulla bokstäver.

Belysning ska inte uppföras som vägglampor med armar.

Samråd

Det är av största vikt att skyltningen för de olika verksamheterna har en grundläggande överskådlig likhet. Samråd i en tidig fas med miljö- och byggförvaltningen är nödvändig för att undvika missförstånd.

Bygglov

Miljö- och byggförvaltningen är den myndighet som handlägger ärenden om bygglov och skyltning.

Bygglov ska sökas för uppförandet av skyltar. Planering av skyltar bör ske i samråd med miljö- och byggförvaltningen.

I bygglovsprövningen är miljö- och byggförvaltningens uppgift att förena verksamheters behov av att annonsera och samtidigt verka för en attraktiv stadsmiljö, bevara viktig byggnadskarakär och tillgänglighet. Miljö- och byggförvaltningen granskar placering, utformning och antalet skyltar.

Om det anses nödvändigt ur till exempel kulturmiljösynpunkt med hänsyn till byggnadens kulturhistoriska värden eller av andra anledningar, kan ytterligare villkor komma att fastläggas i bygglovet.

Tillsyn

Skyltar och ljusanordningar som kräver bygglov, men som sätts upp utan lov, utgör olovligt byggande. För olovligt uppsatt skylt tillämpas 11 kap 51 § plan- och bygglagen.

Enligt 51 § ska tillsynsmyndigheten, miljö- och byggnämnden, ta ut en byggsanktionsavgift om någon påbörjar en åtgärd i fråga om skylt eller ljusanordning som kräver lov innan startbesked meddelats.

Enligt samma kapitel 57 § ska byggsanktionsavgiften tas ut av den som, när överträdelsen begicks, var ägare till fastigheten, den som begick överträdelsen eller den som har fått fördel av överträdelsen.